

nering af en stor mængde arkivalier i det norske rigsarkiv. Denne bibliografi er en del af aftalen og er blandt andet tænkt som støtte for fornyede administrationshistoriske studier om fællestiden. Men der er også tænkt på andre brugere; professionelle og den interesserede almenhed er nævnt.

Arkivar i det danske rigsarkiv Erik Gøbel er mand for bibliografiens tilrettelæggelse, systematik og dens danske titler. Afdelingsarkivar i det norske rigsarkiv Knut Sprauten har leveret de norske titler.

I alt er medtaget ca. 1500 danske titler og 800 norske, de danske titler frem til begyndelsen af 1993 og for Norges vedkommende til og med 1995. Den største gruppe vedrører centraladministrationens enkelte institutioner (27%), derefter følger centraladministrationen med 22%, arkivvæsen og kildeudgaver med 16% og »generelt« med 15%. Systematikken er lagt efter hovedgrupperne »generelt«, politiske forhold, centraladministrationen, centraladministrationens enkelte institutioner, lokaladministrationen, biografier og arkivvæsen. Der er ikke færre end 80 undergrupper, og langt størsteparten heraf findes i hovedafsnittet om centraladministrationen, og det skal nok vise sig som en stor hjælp for brugerne, at disse er arrangeret på samme måde som i de to rigsarkivers overordnede guider.

Bibliografien er ikke fuldstændig, og *Bibliografi til dansk-norsk fellestid 1380-1814*, der udkom i 1988, medtager således dobbelt så mange titler om denne periode. Derimod er den kommenteret, hvilket dels indebærer, at den afsluttes af en forskningsoversigt på 45 sider, dels at der er tilføjet en række kommentarer til – nogle af – de medtagne titler. For eksempel får man at vide, at J. Boisen Schmidts *Studier over statshusholdningen i kong Frederik IV's tid 1699-1730* er »stærkt kritisabel«. Vægtningen

af det administrationshistoriske medfører, at der kun opregnes 16 titler om socialvæsen. Sådanne underbalancer vejes dog op af de mange oplysninger om bibliografier og generelle hjælpemidler. Derimod lades man lidt i stikken af det manglende register, idet titlerne som hovedregel kun er medtaget ét sted.

Alt i alt er der dog tale om et omfattende og rosværdigt arbejde. I sammenhængen skal det nævnes, at der arbejdes på at udgive en registratur over Norgesrelevante arkivalier i det danske rigsarkiv. Mens vi venter på den, kan man glæde sig over den færdige fortegnelse over de arkivalier, der ifølge arkivaftalen er flyttet til Norge, men forinden blev mikrofilmet, således at filmene er tilgængelige på Rigsarkivet i København. Samme sted findes fortegnelsen også.

Sammenholdt med udgivelsen af firebindsværket *Danmark-Norge 1380-1814* tjener disse bestræbelser til at højne interessen og forskningen i dobbeltmonarkiets historie.

Søren Bitsch Christensen

Dansk lokalbibliografi. Vejledning.
(Dansk BiblioteksCenter as, 1998).
120 s., 368 kr.

Dansk Lokalbibliografisk Udvalg er Dansk BiblioteksCenters arbejdsudvalg for lokalbibliografi, og dets medlemmer er bibliotekarer og historikere. Det fortsætter det arbejde, der blev begyndt i 1969 under Projektet Dansk lokalbibliografi. Udvalgets arbejde består i at holde løbende øje med den lokalbibliografiske situation for at kunne rådgive Dansk BiblioteksCenter, og ikke mindst står udvalget bag denne publikation om vejledning i udarbejdelsen af lokalbibliografier. Udvalgets opgave er nemlig blandt andet at virke som iværksætter af lokalbibliografier i de amter, hvor disse endnu ikke er udarbejdede, at anbefale standarder og arbejdsmetoder til lokal-

redaktionerne og at koordinere de samlede bestræbelser med øvrige bibliografiske aktiviteter.

Vejledningen giver derfor anvisninger på en lang række registreringsforhold – fra planlægningen af arbejdet i amterne til materialets udvælgelse og de nødvendige kilder. De største afsnit udgøres samlet set af anvisningerne på katalogisering. Det er vigtigt, at de opbyggede databaser kan tale sammen tværs over landet, og der opstilles derfor en række standarder for formatering af computerdata og almindelig katalogisering.

Bogen indledes med kortere historiske oversigter: af Poul Daugaard over projektet som helhed, medens Peter Bondesen skriver om den danske lokalhistories historiografi. Den afsluttes med en litteraturliste om udarbejdelsen af lokalbibliografier. Bogen er 2. udgave, men er helt omarbejdet i forhold til den tidligere udgave fra 1982 og dennes supplementbind fra 1986.

For den, der skal arbejde med dette vigtige område, er bogen uomgængelig.

Søren Bitsch Christensen

Ole Degn: *Forskning i Statens Arkiver 1990-1996. Bibliografi over bøger og afhandlinger skrevet af arkivarer m.fl. ved Statens Arkiver.* (Statens Arkiver, 1998). 74 s.

I 1991 udgav Rigsarkivet en lignende bibliografi fra de samme institutioner. I mellemtiden er disse, i 1992, blevet samlet under Statens Arkiver. Denne bibliografi er altså første samlede vidnesbyrd om den forskning, denne nye institutions arkivarer har bedrevet, om end den kun dækker årene 1990-96.

Bibliografien er opdelt således, at først kommer bøger og afhandlinger. De er igen opdelt i en lang række temaer. Dernæst følger leksikabidrag, kildeudgaver samt registraturer, registre, gui-

der, forskningsoversigter, bibliografier og andre hjælpemidler og til sidst tidsskrifter og publikationer, som er udgivet af institutionerne.

Formålet med bogen er at leve op til arkivlovens bestemmelse om at udbrede kendskabet til forskningens resultater. Da kunne det i øvrigt have været interessant med en analyse af mulige følger for forskningen af de resultatkontrakter, Statens Arkiver har arbejdet under de senere år.

Søren Bitsch Christensen

Kim Furdal: *Foreningsarkiver fra Sønderjyllands Amt og Sydslesvig, I-II.* (Lokalhistoriske Arkiver og Samlinger i Sønderjylland og Institut for Sønderjysk Lokalhistorie, 1998). 171 + 558 s.

David Davidsen og Erik Nørr: *Håndværkeruddannelserne i København. Registratur over Københavns tekniske Skoles arkiv 1843 – ca. 1998.* (Københavns tekniske Skole og Landsarkivet for Sjælland, 1998). 126 s., 100 kr.

Trykte registraturer er en gave, men deres udarbejdelse overstiger sædvanligvis de offentlige arkivers økonomiske formåen. Udgivelsen af dem er derfor normalt afhængig af offentlige eller private tilskud. Disse to registraturer er ingen undtagelse. Den ene er medfinansieret af arkivskaberen, Københavns tekniske Skole, og den anden har modtaget hjælp fra 16 kommuner, amtet og 10 private fonde og sammenslutninger. Bøgernes udstyr er derfor i top, den sønderjyske foreningsregistratur vinder dog på en særdeles smuk forside med et foto af Sønderborgs udbrydersammenslutning af afholdsorganisationen »International Order of Good Templars«.

Den sønderjyske foreningsregistratur har en lang tilblivelseshistorie, der går